

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 289075
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

06 Aralık 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KORUM
Bakan

EK:

-Liste (6 Adet- 6 Sayfa)

-Cevap Yazıları (41 Adet, 77 Sayfa)

7/14644 GK:11	7/3880 GK:19	7/8337 GK:101
7/14872 GK:11	7/11850 GK:142	7/19668 GK:29
7/14874 GK:11	7/7536 GK:84	7/19669 GK:29
7/14876 GK:11	7/15232 GK:11	7/19670 GK:29
7/19846 GK:31	7/15236 GK:11	7/20762 GK:37
7/21061 GK:43	7/18431 GK:14	7/20763 GK:37
7/21342 GK:47	7/18969 GK:21	7/21339 GK:47
7/1406 GK:11	7/18972 GK:21	7/19781 GK:29
7/10892 GK:127	7/19657 GK:29	7/20040 GK:31
7/20439 GK:36	7/19658 GK:29	7/19529 GK:28
7/11510 GK:135	7/20761 GK:37	7/19448 GK:25
7/20443 GK:36	7/21204 GK:46	7/19530 GK:28
7/11511 GK:135		7/19532 GK:28
7/20442 GK:36		7/20765 GK:37
7/12729 GK:145		
7/12730 GK:145		
7/1398 GK:11		

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET BEKAROĞLU'NUN
TBMM 7/3880 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

3621 sayılı Kıyı Kanunu; Deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinin doğal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplum yararlanmasına açık, kamu yararına kullanma esaslarını tespit etmek amacıyla düzenlenmiştir. Kanunun 6. Maddesinde; "Kıyı, herkesin eşitlik ve serbestlikle yararlanmasına açık olup, buralarda hiçbir yapı yapılamaz; duvar, çit, parmaklık, telörgü, hendek, kazık ve benzeri engeller oluşturulamaz. Kıyılarda, kıyıyı değiştirecek boyutta kazı yapılamaz; kum, çakıl vesaire alınamaz veya çekilemez. Kıyılara moloz, toprak, curuf, çöp gibi kirlletici etkisi olan atık ve artıklar dökülemez." denilmektedir.

Kamu yararı sözkonusu olduğunda; deniz, göl ve akarsu kıyılarında ne şekilde ve hangi süreçler izlenerek doldurma yapılabileceği ise ilgili Kanun ve Yönetmeliklerle belirlenmiştir. Doldurma yapmak isteyen idare, Valilik'ten görüş aldıktan sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığına Valilik görüşü ile birlikte başvuruda bulunur. Bakanlığın incelemesi sonrası, kamu yararı olduğuna karar verildiğinde idareye deniz doldurma izni verilir. Deniz doldurma işi için Bakanlığın izni alındıktan sonra tahkimat yapılarak doldurma yapılır.

Durum böyleyken; Rize İslampaşa Mahallesiinde hafriyat yüklü kamyonların yüklerini denize boşalttıkları, hafriyatla birlikte çöp ve inşaat atıklarının da denize döküldüğü yönünde yoğun şikayetler gelmektedir. Bu iddiaları doğrulayan haber ve görüntüler de mevcuttur. Yaptığım incelemelerde yörede yaşayan vatandaşlar konuyu teyit ederek, Belediye tarafından bu yerin hafriyat döküm yeri olarak gösterildiğini ifade etmektedir. Hatta zaman zaman Rize Belediyesine ait kamyonlar da buraya döküm yapmaktadır. Ayrıca, şehrin muhtelif yerlerinde buna benzer deniz dolgusu yapıldığı tespit edilmiştir. Herhangi bir tahkimat yapılmadan denize dökülen toprak, dalgalarla denize karışmakta, çöpler ve inşaat atıkları deniz kirliliğine yol açmaktadır. Bu bağlamda;

1-Rize'de Bakanlığınızca izin verilerek yapılmış ve yapılmakta olan deniz doldurma çalışmaları var mıdır; varsa nerelerdedir?

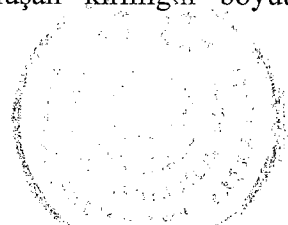
2-Rize İslampaşa Mahallesiinde denize kontrolsüzce hafriyat döküldüğünden Bakanlığınız haberdar mıdır?

3-Tahkimat yapılmadan doldurma yapılması mevzuata uygun mudur?

4-Denizin, hafriyat dökülerek doldurulması ile ilgili olarak Rize Belediyesi Valilik'ten olumlu görüş alarak Bakanlığınızdan izin istemiş midir?

5-Tahkimat yapılmadan denizin doldurulması için Bakanlığınız Rize Belediyesine izin vermiş midir?

6-Denize dökülen hafriyatın dalgalarla denize çekilmesi ile oluşan kirliliğin boyutları Bakanlığınızca hesaplanmış mıdır?

7-Bakanlığınızca böyle bir deniz doldurma izni verilmemişse, konuyla ilgili inceleme yaparak sorumlular hakkında yasal işlem başlatmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR:

Rize İli, Pazar İlçesi'nde "Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı" tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "Rize Havalimanı Projesi" ile ilgili olarak 14.07.2016 tarihinde ÇED Olumlu kararı,

Rize İli, İyidere İlçesi'nde "Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü" tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "Rize İyidere Lojistik Limanı ve Dip Taraması Projesi" ile ilgili olarak Bakanlığınızca 08.05.2019 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

Recep Tayyip ERDOĞAN Üniversitesi tarafından Rize İli Merkez Fener Mahallesi'nde 'BATIPARK Projesi' kapsamında 171.004 m² (17,1 ha) alan için deniz alanı dolgu projesi için "ÇED Gerekli Değildir Kararı" verilmiştir. Proje bitmiştir.

Rize Belediye Başkanlığı tarafından Rize İli Merkez İlçesi Dağınksu Mahallesi'nde 56.540,43 m² lik alanda dolgu alanı projesine Bakanlığınızca "ÇED Gerekli Değildir Kararı" verilmiştir. Projeye başlanmamıştır.

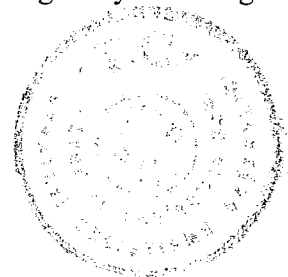
Rize Belediye Başkanlığı tarafından Rize İli Merkez İlçesi İslampaşa Mahallesi'nde 29.430,32 m² lik alanda dolgu alanı projesi kapsamında Bakanlığınızca "ÇED Gerekli Değildir" Kararı verilmiştir.

Dosyada projeye başlanılmadan ve başlandıktan sonra deniz suyundaki farkı belirlemek amacıyla Bakanlığınızca yetkilendirilmiş bir laboratuvar tarafından deniz suyu analizleri yaptırılmıştır. Proje sahasının batimetrik ve oşinografik özelliklerinin ortaya konulması, yapılacak dolgu çalışmasının uzun vadede kıyıda kumlanma, vb. bozulmalara neden olup/olmayacağının tespit edilmesi istenmiştir.

Proje Tanıtım Dosyası 35,36,37. sayfalarında Alınacak Önlemler başlığında özellikle deniz tahkimatı yapılmadan projeye kesinlikle başlanmayacaktır, taahhütü yeralmaktadır.

Buna rağmen proje başlandığında Bakanlığınıza gelen 02.02.2017 tarihli şikayet dilekçesi üzerine dolgu alanında yapılan denetimde; denize doğru tahkimat yapılmadan malzeme dökülmüş olduğu tespit edilmiş olup, idari para cezası uygulanmıştır. Cezaya konu olan tahkimat çalışmalarına başlanmadan dolgu yapılmaması ve alanda bulunan malzemelerin kaldırılması hususunda da uyarı yazısı yazılmıştır. Bakanlığınızca izleme ve denetimler devam etmektedir.

ÇED kararlarının iptal edilmesi ya da yürütmesinin durdurulması, ancak ve ancak yargı yoluyla gerçekleşebildiğinden, ÇED Yönetmeliği'nin 17. maddesi (3). fıkrası "ÇED Gerekli Değildir kararı verilen proje için beş (5) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda ÇED Gerekli Değildir kararı geçersiz sayılır" hükmü gereğince, süresi içinde yatırıma başlanmayan projelerin ÇED kararları geçerliliğini yitirebildiği gibi, mahkeme kararıyla da iptal edilen ÇED kararları bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca verilen ÇED kararları, nihai bir izin ya da onay niteliği taşımayıp, mer'i mevzuat uyarınca, yatırıma başlanılabilmesi için diğer kamu kurumları tarafından verilecek izin niteliğindeki idari işlemler öncesinde aranması gereken bir ön koşul olarak değerlendirilmektedir.

